

Секція: Світова та регіональна економічні інтеграції

КОЗІК М. О.

аспірант кафедри менеджменту інноваційної

діяльності та державного управління

Чернігівський національний технологічний університет

м. Чернігів, Україна

ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ ЯК СКЛАДОВА ЙОГО ІНТЕГРАЦІЇ

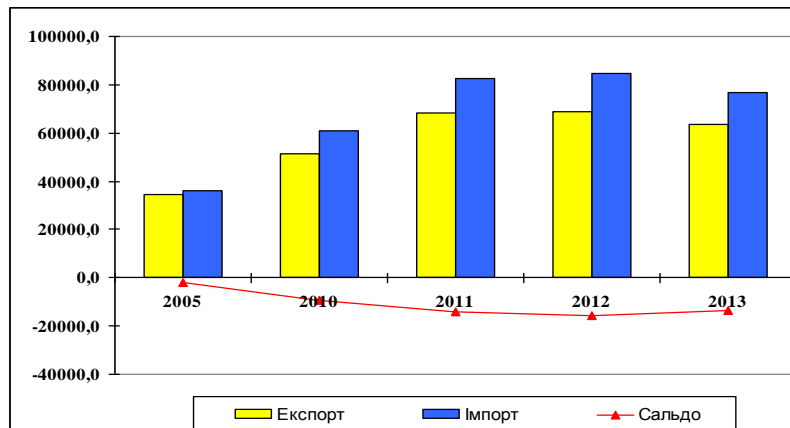
За роки незалежності в Україні сформувалась експортоорієнтована модель розвитку економіки, в умовах якої стратегічна роль експорту полягає в тому, що він виступає як засіб сприяння економічному зростанню, інструмент активізації наявних та потенціальних конкурентних переваг з метою подолання відставання від розвинених країн за основними соціально-економічними параметрами. [3]

Прагнення України долучитись до міжнародних економічних інтеграційних процесів підвищує роль зовнішньоекономічної діяльності у розвитку продуктивних сил регіонів та держави в цілому.

Експортний потенціал регіону характеризується сукупністю факторів, що забезпечують можливість його виходу на зовнішні ринки. Під такими факторами розуміються наявність в регіоні ресурсів (природні, людські, фінансові, науково-технічні, інформаційні), що використовуються для виробництва певних товарів чи надання послуг. Від того яким чином реалізується цей потенціал і буде залежати стан зовнішньоекономічної діяльності регіону [5].

Як показує світовий досвід, найбільш дієвою й ефективною стратегією інтеграції економічної системи у світову економіку є поєднання структурної трансформації національної економіки з її орієнтацією на активне зростання експорту [1].

Рівень інтеграції країни в систему міжнародних економічних зв'язків визначається обсягами і напрямками не лише експорту, але й імпорту і тут позиції України виглядають нестабільними (рис.1)

Рис. 1. Обсяг експорту-імпорту товарів у 2005-2013 рр

Для регіонів нарощування експортного потенціалу, удосконалення його структури стають потужним джерелом розвитку продуктивних сил, збалансованого сталого розвитку, особливо в період глибокої фінансової, політичної та економічної кризи, в якій опинилась вітчизняна економіка [1].

Першим кроком до євроінтеграції є створення зони вільної торгівлі, які можуть розглядатися як одна з проміжних форм міжнародної інтеграції, як механізм переходу до більш складних та розвинутих форм економічної взаємодії країн.

В теоретичному аспекті, зона вільної торгівлі передбачає відміну мит і кількісних обмежень на всі товари та послуги у взаємній торгівлі. Однак на практиці, зазвичай, сторони, що створюють зону вільної торгівлі все ж запроваджують певні обмеження.

Тому в умовах поглиблення інтеграційних процесів при створенні зон вільної торгівлі з іншими країнами, насамперед з ЄС, економічні наслідки цих процесів для різних регіонів будуть різними в залежності від рівня конкурентоспроможності виробництва в економіці кожного регіону [1].

Динаміка інтеграційних процесів як у світі, так і Європі неминуче впливає на всі країни, а особливо на ті, котрі не увійшли до інтеграційних угруповань. Розширення ЄС та утворення спільного кордону з Україною відкрило для нашої держави нові можливості для економічного, політичного та інтелектуального розвитку.

Саме тому, для України євроінтеграція є можливістю перетворитися на стабільну державу з незаперечними перспективами на майбутнє. Асоціація між Україною та ЄС чітко визначає дві її основні мети – поглиблення політичної асоціації та поступова економічна інтеграція [4]. Для досягнення останнього важливим є запровадження умов для інтенсифікації економічних та торговельних відносин, що призведе до поступової інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС шляхом створення поглибленої зони вільної торгівлі.

Взаємозв'язки України зі світом на сучасному етапі розвитку є одним зі складних і важливих питань. Для України надважливим є стале зростання економіки та підвищення добробуту народу.

Так як проблема розширення експортних можливостей та розвитку експортного потенціалу є складною і різновекторною то її вирішення вимагає системного підходу до вдосконалення управління ЗЕД і здійснення комплексу організаційно-економічних, управлінських і техніко-технологічних заходів, що сприятимуть посиленню конкурентних переваг вітчизняних товаровиробників на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Запровадження нової моделі ЗЕД вимагає тривалого часу. Поєднання зусиль суб'єктів господарювання із агресивною експортною політикою держави, то це дасть можливість створити нові плацдарми для товарної експансії. Необхідно також звернути увагу на економіки інших країн, які можуть стати взірцем успішного функціонування для України, що дасть можливість встановлення розгалужених господарських зв'язків з іншими країнами.

Література:

1. Бікулова Д. У., Бондаренко Н. В. Оцінка сучасного стану та перспектив розвитку зовнішньоторговельної діяльності регіонів України в контексті поглиблення інтеграційних процесів [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/piprp_2014_1_46.pdf
2. Герасименко Г. О. Формування і розвиток експортного потенціалу України в умовах глобалізації / Герасименко Г. О. // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. — 2014. — №2(26).
3. Мельник Т. Експортний потенціал України: методологія оцінки та аналіз / Т. Мельник // Міжнародна економічна політика. – 2008. – № 1-2 (8–9).
4. Резнік Н. П. Український вибір – євроінтеграція: економічні вигоди та історичні засади [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.kyumu.edu.ua/vmv/v/p08/19.pdf>
5. Третьяк В.В. Экспортный потенциал региона при оценке возможностей регионального внешнеэкономического развития / Третьяк В.В. // Актуальні проблеми економіки. – 2006. - №12. - С.110-117.